

**enfortint
les associacions**

**incrementant
la participació**

**construint
ciutadania**

Pla d'enfortiment del teixit associatiu de Bellreguard

1. Qui som i per què el nostre interès en enfortir les associacions?

La Fundació Horta Sud és una entitat de caràcter privat, sense finalitat de lucre i independent de qualsevol altra institució o societat, plural en els seus principis ideològics i activitats.

La Fundació Horta Sud porta més de 40 anys treballant amb la societat civil per tal d'estimular i enfortir el teixit social, propiciant un procés de transformació social, sotmès a valors i criteris que emanen de la pròpia societat, a través de mecanismes que evolucionen d'acord amb el canvi del col·lectiu i de l'entorn.

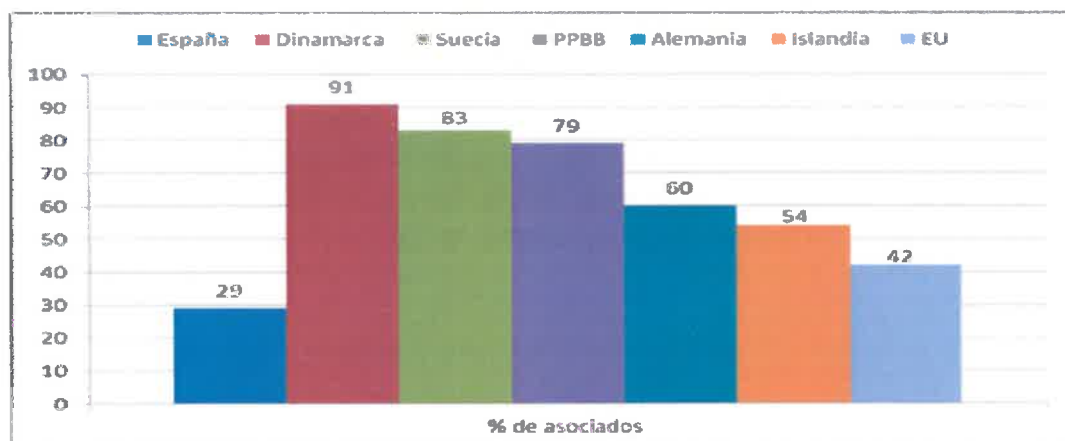
L'associacionisme és un element fonamental per a la cohesió social i la vertebració de la participació Ciutadana. Gran part de la nostra vida es desenvolupa als nostres municipis mitjançant la participació al moviment associatiu. Les activitats extraescolars, la música, els esports, el temps lliure es fa des de les associacions, també ens organitzem en associacions per a atendre les necessitats dels més necessitats o ens comprometem de forma estable i organitzada en les associacions per a la millora o la denúncia per a tindre una societat més justa.

Entenem la participació ciutadana com la capacitat que té la ciutadania d'influir en les decisions polítiques que els afecta i poder organitzar-se per a comprometre's conjuntament amb l'administració en l'anàlisi, demanades i solucions dels problemes de la ciutadania, mantenint la seua autonomia i independència. Açò es fa realitat des del moviment associatiu en la mesura que és una forma permanent, compromesa d'implicació ciutadana en el benestar comú. Antonio Ariño a l'estudi "l'associacionisme a l'Horta Sud" defineix la participació ciutadana com: "el procés a través del qual la ciutadania i els poders públics col·laboren en actuacions polítiques que afecten en l'estil de vida col·lectiu".

Des de les associacions ens eduquem en la democràcia i l'exercici de la ciutadania compromesa, dediquem temps, planifiquem, avaluem, parlem en públic, treballem el consens, gestionem, són habilitats i responsabilitats que s'ensenyen en les associacions, són verdaderes escoles de democràcia. Les persones es relacionen en les seues associacions, creen xarxes de solidaritat entre iguals, construeixen societat, donen respostes i s'impliquen en la resolució dels problemes, són escoles de democràcia, mobilitzen recursos, generen llocs de treballs,...

Les associacions són indispensables en la vida de les ciutats i treballen per a millorar la vida de les persones, les ciutats en definitiva per al bé comú.

- **Problemes de vertebració a la mateixa localitat.** La interacció entre associacions diverses en el nivell local suposaria un verdader exercici de ciutadania participativa, perquè permetria incorporar recursos humans que mouen totes les associacions cíviques per a la millora de la qualitat de vida del municipi, perquè dinamitzaria la vida local i produiria transferències de valors i actituds d'uns camps associatius a altres
- **Debilitat de l'articulació comarcal.**
- **Moltes associacions no poden afrontar totes les obligacions que marca la llei, estem condemnant-les des del mateix dia que aconsellem constituir-les.**
- **Submissió de la participació, polítiques clientelistes, basades en la relació de caràcter sectorial i en molts llocs limitades a les subvencions.**
- **Equivocació de les estratègies per fomentar la participació/creació d'organismes i estructures aparentment participatives per legitimar l'acció política mai per a la transformació.**
- **Estem per baix de la mitjana europea de taxa d'associacionisme.**

3.- Quins serien els objectius generals?

El nostre propòsit és la millora del funcionament de les entitats ciutadanes perquè puguem millorar la transparència, democràcia interna, la participació activa dels associats, l'increment de les taxes d'associacionisme, el treball en xarxa, el recolzament en la seua gestió, les seues relacions amb l'administració pública i la seua incidència en els territoris cercant l'equilibri entre el assistencialisme, la denúncia de les causes que provoquen les desigualtats i injustícies, la funció social i educativa de les associacions. Per tant l'Ajuntament amb col·laboració de la Fundació Horta Sud ha de liderar un procés amb les associacions adreçat a un canvi del model associatiu basat en els següents eixos:

- 1. Transparència i compliment de la legalitat.** Les associacions hauran de donar un pas endavant i obrir les portes i les finestres de les seues entitats. És el moment, les associacions han de publicar els seus comptes, en què s'han gastat els diners, les factures, qui són les persones de la Junta directiva, els seus projectes, les memòries, etc...
- 2. Representatives, fortes i autònomes.** Les associacions han de incrementar la seua base social, ser més autònomes e independents també en el seu finançament. La base social i l'autonomia financera els donarà autoritat moral i capacitat crítica.
- 3. Treball en xarxa entre les entitats** És el moment de teixir xarxes per aprofitar les sinergies, millorar la nostra incidència, tindre més representativitat, és temps d'unir-se i fusionar-se amb altres entitats.
- 4. Equilibri en el compliment de les 4 funcions del moviment associatiu:** la **Funció social** (construcció de societat, valors, cultura, solidaritat entre les persones,...); la **Funció educativa** (eduquen en competències, habilitats, responsabilitats, són escoles de democràcia, de diàleg, consens,..); la **Funció econòmica:** (generen llocs de treball, aporten al PIB de forma més justa i igualitària, mobilitzen recursos,..); la **Funció política** (control de l'acció política, denuncien les causes dels problemes i actuen sobre les conseqüències, s'impliquen en la solució, ...)
- 5. Canvi en la relació amb l'administració, principi de subsidiarietat i foment de l'apoderament de la ciutadania.** El principi de subsidiarietat, disposa que un assumpte ha de ser resolt per la instància més pròxima al problema i que si hi ha associacions i que estan actuant recolzen aquestes intervencions, posen recursos al seu abast i s'abstinguem d'intervenir directament.

4 . Quines accions us proposem?

Proposem per al primer any de treball començar per l'eix de transparència i compliment d'ela legalitat amb les següents accions:

1. Estudi Diagnòstic de la situació del moviment associatiu del municipi.

Enquesta a les associacions del municipi per valorar la seua situació respecte de les obligacions documentals, procedimentals i fiscals, les demandes, necessitats i expectatives com a associacions.

Realització i tractament de dades i informe final amb el resultats.

Realització d'infografia per a la presentació i publicació dels resultats.

Jornada de presentació dels resultats del diagnòstic i establir propostes de futur i línies de treball per al pròxims anys amb les associacions.

2. Pla de formació per a associacions.

Oferir dos cursos-tallers d'obligacions documentals i dos d'obligacions fiscals , per revisar, posar al dia i formar sobre la documentació obligatòria de les associacions i el seu procediment en cada una d'elles. Serien quatre píndoles formatives adequades a les entitats i eminentment pràctiques.

Metodologia i organització dels cursos de formació

- El curs està pensat per a que siga útil a les associacions, és per això que s'han dissenyat recursos, eines i metodologies senzilles i testades pel moviment associatiu. Proposem una metodologia participativa i eines que puguin facilitar la posada en pràctica dels continguts de cada un dels cursos.
- El lloc d'impartició del curs ha de ser ampli, condicionat per donar formació, amb cadires, taules, pissarra, ordinador, canó i material de papereria. Seria ideal que el mobiliari (cadires i taules) poguera moure's i/o desplaçar-se en un moment donat per a permetre un espai més versàtil.
- El nombre de participants per curs són un mínim 10 i un màxim de 25 alumnes.
- Cal comptar amb un llistat d'alumnes inscrits al curs una setmana abans de l'inici del mateix per a adequar els continguts al nivell de formació i expectatives dels participants. Per a això el llistat haurà d'especificar: Nom i cognoms, edat, formació, tipus d'associació de què és membre (juvenil, cultural, ames de casa...), participació en altres cursos.
- Els ajuntaments que sol·liciten el curs s'encarregaran de la publicitat dels cursos, la comunicació a les associacions i les inscripcions.

Curs: Obligacions documentals i procedimentals de les associacions

Taller pràctic: porta la documentació de la teua associació i **dus-te una carpeta amb els documents al dia, identificats i arxivats:** revisarem els documents que et falten, posarem al dia els que tingues desactualitzats, explicarem que és cada document i per a que serveix, i et posarem al dia de les obligacions documentals de l'associació.

Objectius

- Que les associacions coneguen la legislació que vigent en matèria associativa.
- Que els participants coneguen els procediments davant de l'administració.
- Que les associacions participants posen al dia la seua documentació.

Continguts

- La L.O. 1/2002 sobre el dret d'associació, la llei 14/2008 d'associacions de la C.V.
- Com organitzem l'arxiu i la documentació de la nostra associació?
- Identificació, repàs i classificació dels documents obligatoris.
- Fer els tràmits administratius necessaris per posar al dia la documentació

Material

- Es repartiran carpetes arxivadors amb separadors de fundes plàstic per arxivar la documentació.
- Les fotocòpies necessàries dels documents, models i legislació que treballem.
- Quadern pràctic 1, manual bàsic de procediments i gestió d'associacions.

Duració

1 sessió de 5 hores.

Curs: Règim legal de les entitats sense ànim de lucre.

Aspectes fiscals.

Les associacions hem de ser les primeres de complir escrupolosament amb la hisenda pública, ser una associació sense ànim de lucre no vol dir que no hem de complir amb les obligacions fiscals, ho han de fer les falles, les comparses, les AMPES, les associacions culturals, etc..

Objectius

- Que les associacions coneguen la legislació fiscal a la que estan sotmeses.

Continguts

- Nou règim legal a partir de la Llei 49/2002.
- Declaració d'utilitat pública.
- Obligacions Comptables. Llibres obligatoris i voluntaris. Subjecció al Pla General Comptable.
- Règim fiscal.
- Obligacions fiscals generals: (declaracions censals, informatives, obligació de retindre, impostos locals, ITP i AJD, etc..)
- Impost sobre Societats, IVA.
- Règim dels donatius i donacions a aquestes entitats.
- Aplicació dels beneficis introduïts per la Llei del Mecenatge: deduccions, conveni de col·laboració empresarial, etc.

Duració

1 sessió de 5 hores

Deixaríem per als pròxims anys el treball d'enfortiment del teixit associatiu entorn a les línies següents: Increment de la base social, la participació i l'autonomia; Millorar el treball en xarxa de les associacions; Equilibri en el compliment de les 4 funcions del moviment associatiu; Relació amb l'administració, principi de subsidiarietat i apoderament de la ciutadania.

Curs: Com millorar els nostres projectes

Taller pràctic per a fer més fàcil l'elaboració de projectes, posar a l'abast de les associacions i col·lectius eines que els ajuden a donar forma als seus projectes d'acció i buscar els mitjans per a realitzar-los.

Objectius

- Aprendre a establir adequadament els objectius dels nostres projectes.
- Aprendre a dissenyar projectes, distingint les diferents fases d'elaboració.
- Conèixer diferents models i tècniques avaluatives.
- Conèixer la manera de gestionar econòmicament els nostres projectes.

Continguts

- Anàlisi de la realitat
- Definició d'objectius i metes
- Elaboració del projecte
- Metodologia, activitats, indicadors,...
- Avaluació
- Subvencions i ajudes

Duració

1 sessió 5 hores.

Material

Pissarra i/o porta fulls, retroprojector de transparències i/o ordinador i canó de projecció.
Les fotocòpies necessàries dels documents, models i legislació que treballem.

5. Pressupost

Taller-assessoria Obligacions documentals i procedimentals de les associacions, adaptació estatuts	400 €
Curs d'Obligacions Fiscals i comptables, Comptabilitat pràctica	400 €
Curs de com millorar els nostres projectes	400 €
TOTAL	1.200 €

Formació Exempta d'IVA per article 20.1.9 de la llei d'IVA.
Fundació reconeguda i classificada com a Fundació docent privada per Resolució del Ministeri d'Educació i Ciència, BOE del 22/09/1980.

